

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI, TÁRSADALMI és KÖZGAZDASÁGI NAPI LAP.

Szerkesztőség:
Főter, Hermann-udvar 1. emelet,
a külső folyosón.
Bérmintelen leveleket csak ismert
kezűl fogadunk el.
Kéziratokat vissza nem küldünk.
Kiadóhivatal:
Főter, a törvényszék mellett Neumann-
házának utcazárta nyíló helyiségében.
Hirdetések díjazabály szerinti:
Egyes szám 5 kr. ünnep- és vasárnap
utáni szám 3 kr.

Megjelen hétfőn és ünnepek után is.
Előfizetési árak:
Helyben hazhoz fordva:
Egész évre . . . . . 12 frt.
Fél évre . . . . . 6 -
Negyed évre . . . . . 3 frt.
Egy hónap . . . . . 1 frt.
Videkre postán küldve:
Egész évre . . . . . 14 frt - kr.
Fél évre . . . . . 7 frt - kr.
Negyed évre . . . . . 3 frt 50 kr.
Egy hónap . . . . . 1 frt 20 kr.
Hirdetések helyben fizetendők.

A román egyházcongressus.

Arad, július 9.

A görög keleti román egyház szent congressusa véget ért, s a képviselők szétszórtak. Constatálhatjuk, hogy a tanácskozások elég higgadtan folytak, bár a tulzók részéről provokációkban nem volt hiány. Az utolsó ülésben dr. Gáll József, egyuttal országgyűlési képviselő, köszönetet mondott az elnöklő Román Miron érseknek a tanácskozások tapintatos vezetéséért. Ez a köszönet az, ami bennünket arra indít, hogy nem annyira a congressussal, mint inkább azzal a sajnós jelenséggel foglalkozzunk, hogy a román tulzók egy idő óta bizonyos rendszerességgel működnek az egyházi tekintélyek lealacsonyításán.

Egyetlen nemzeti irodalmában sincs példa arra, hogy egy főpapról vagy a papságról általában oly hangon írjanak, mint ahogy az a tulzók közönye a „Tribuna” Román Miron érsekről és még néhány román püspökről.

Azt például le sem lehet fordítani, hogy mikkel gyanúsítja az érseket házi életében, s ez így megy nap-nap után. A congressus alatt is igyekezett a képviselőket az érsek ellen ingerelni, s most bucsuzól még Gáll Józsefet támadja meg, amiért köszönetet mert mondani az érseknek, s egy hosszú cikkben sorolja elő az érsek bűneit. Az egyház nem áll a tulzók politikai szolgálatában, s ezért befolyását azzal igyekezik megsemmisíteni, hogy a főpapokat gyanúsítja, s leszednek rólok minden jót és szépet, hogy híveik elforduljanak tőlük. Olyanokul festik őket, mint akik csak a maguk jóvoltával törődnek, s elárulják a román nép érdekeit.

Ha a nép mindazt elhinné, amit főpapjairól ily módon írnak, az eredmény igen szomorú lenne. Mert ha a papság iránti tisztelet megrendül, akkor szükségképp megrendül a vallás iránti buzgalma is. Talán ezt akarják a tulzók elérni?

Azt hiszük, egyelőre az a főcél, hogy a főpapság mérséklő befolyását a népre elveszítse. Hogy e harcz alatt a népket a hitről és erkölcsről táplált fogalmait elveszítse, azzal vajmi keveset törődnek. Talán könnyebben fogják az ilyképp demoralizált népet számdékaikkal megnyerni.

Nagy súlyt kell tehát arra fektetnünk, hogy a tulzók e politikája ne sikerüljön. Egyelőre a veszély azért nem nagy, mert ezeket a purifikált román nyelven írott lapokat a nép nem

Az „ARADI KÖZLÖNY” tárczája (Július 9.)

A zulfirkász.

(Az „Aradi Közlöny” eredeti tárczája.)

Sokan azt hiszik és állítják, hogy a péntek szerencsétlen nap. Ezt a hiedelmet és állítást legjobban megzavallhatná B. bácsi, ki oly türelmetlenül lesi a pénteket, mint a hitetlező az adót, a szerelmes vőlegény a menyegző napját.

Ennek is megvan az oka. Mert B. bácsi még nem is kézműves, vagy kereskedő, ki a pénteki betipiások alkalmára nyereséget remél készítménye vagy portékája eladásánál, sem szenzál, ki a gabnabevásárlásoknál busás perzentekre számít. Oh nem. B. bácsinak sokkal magasabb szellemi foglalkozása van. O az igazság és jog érdekében fáradozik és az tény, hogy az igazságot leginkább pénteki napon keresik, kivált a vidéki népség!

Ambár ha kutatónk a dolgot, kislíne, hogy B. bácsinak diplomája sincs, már pedig ha az volna, akkor nem tárgyalna az utcán. Külömben ilyesmiért kár volna mindjárt elítélni, vagy megszólalni, hiszen a régi időkben is a szabad ég alatt szolgáltatott igazságot, meg aztán az orvosi tudomány terén is hány diplomátlan van, ki az olyan melletteget, körül már minden orvos lemondott, addig gyógyította, még az hecticiában meg nem halt. Tehát kár mindjárt valakire ráfogni, hogy zulfirkász, csak azért, mert nincs diplomája és abhoz megkívántató tudománya.

Külömben B. bácsi mindezeket tulteszi magát olyképpen, hogy ügyvédek mutatja be magát és hogy a vidéki pugnris ne kételkedjék, nagy lelki nyugalommal kivisz zsebéből egy régi löveletet és oda tartja a cliens elébe és mert az nem tud olvasni, elhiszi, hogy a diploma.
Pénteki napon a fazekasokat, cipészeket, bentesekeket a Tököl-terén, a gabnárútsókát, komédiásokat a főtőn, a káposztá- és hársárukat az Attila-terén, B. bácsit pedig a törvényszék és járásbírósi épületék sarkán lehet feltalálni.
Erősen kipódrótt bajusz, a fontos, illetve szeszes okok miatt megversesedett orr, kikeményített hegyes kirgél, az igazság utáni máskálásban elkopott öltözkés és az elmaradhatatlan virginia, mely mint a telegráfud mered ki szájjából, ezek mind oly jelek, melyekről könnyen rá lehet ismerni.
Most is megszokott helyén jár le s felkevényen, fontos minőségének öntudatában, figyelve a járó-kelőkre.
A törvényszéki kapu előtt egy paraszt álldogált.
B. egyenesen felé tart s megáll előtte.
— Hová való földi?
— Almás-Kamarásra, megkövetem a tekintetes urat!
— Igen? Hát aztán valami baja van ugy-e a törvényszékkel?
— Az volna kérem átóssággal, már körülbelül egy éve, hogy eladtam egy fertály földet egy leki svábnak, oszt azóta nem bírom a contractust megkapni.
— Hja barátom, az nem megy oly könnyen.
— Pedig kérem átóssággal nem sajnálnék egy pár krajczárt, ha valaki kintúrná csinálta.
— Van valami írása?
— Ehhuu van ni — mond a pugnris egy rakás írományt előránezgálva csunaklya zsebéből.
B. átveszi, elkezd lapozgatni s a mellét

olvasa, nem is érti. De lehet igazolni s z ó v a l i s, s ezt nem szabad megengednünk. A polgári hatóságok dolga arra ügyelni, hogy a nép nyugalmat senki se háborítsa, mert a mögött, a mit most a papság ellen művelnek, még más is rejlik, s az állam különben sem nézheti azt nyugodtan, ha egy egyház fobb hatósága ellen rendszeres igaztatást folytatnak, az egyházi tekintélyt aláássák, mert így az állam is elveszti azt a támaszt, melyet az egyházi hatóságokban keresni szokott.

Talán a román papságban is mélyebb gyökereket fog verni az a meggyőződés, hogy az egyháznak szükségképp támaszkodnia kell az államra. Védelmet a tulzók mértékellen igaztatásai és piszkolódsái ellenében csak a polgári hatalomtól várhatnak.

Ezért tartjuk igen szerencsés lépésnek azt az elhatározást is, hogy ezenül a román papság az államsegélyt egyenesen a kormány saját kijelölése alapján kapja meg. Így tudja meg, hogy a magyar állam az, mely segíti, s viszonyszolgálat fejében mi nem kívánunk egyebet, mint hogy népét minden igaztatástól óvja meg.

Az államsegély e direct kiosztása nem megvesztegetés, mint a minék azt a tulzók feltüntetni akarják. Nem vesztegetünk meg senkit, csak eszközöztetünk annak, hogy aki mit az államtól elfogad, azt meg is érdemelje. Mert az olyan embert, akit a polgári hatóságok notoriusan hazafiatlannak tüntetnek fel, nem részesítjük még állami jutalomban is, pedig ez az eddigi kiosztási mód szerint előfordulhatott.

Ezek azok, amiket Gáll József congressusi köszönete alkalmából elmondani kívántunk. Román Miron azt a köszönetet megérdemelte. Erősítse meg a hazafias hűségben összes papságát, s ezzel tesz népének is legjobb szolgálatot.

Az új ügyvédi rendtartás. Fabinny Theophil igazságügyminiszter az új ügyvédi rendtartás törvényjavaslatának kidolgozásával dr. Dell'Adamini Rezső budapesti ügyvédet bizta meg, ki a tervezetet meg a nyáron elkészíti, úgy hogy a javaslat még ez évben lesz az országgyűlés elé terjeszthető.

A szász comes programja. A Szebenmegye ügyeinek szétválasztásával megbízott brassói főispán, Bethlen Andrács gróf, felhasználta az alkalmat, hogy mint ideiglenes szász gróf, mindjárt a törvényhatóság első közgyűlésében ugyszólván programot valljon. S ezt tette egy igen sikerült, emelkedett el-

noki megnyitásban. A főispán utalt különösen arra, hogy Erdély bár politikailag nem létezik többé, azért nem számít meg mint külföldi jellegű test saját múlttal és külön közgazdasági viszonyokkal bíró, s sajnós, épp azon határmez, ahol a haladás a leglassabb, ahol a természet kímései kiaknázatlanok hol a stagnáció nagymérvű. „S miután ez így van — nyomozd a főispán — értedünk és kötelességünk nem azt parancsolja-e és sürgetőleg, hogy kiváltozzék és egyesült erővel dolgozzunk a meddő küzdelemmel felhagyjunk s örökönt a közös cél elérésére fordítsuk? Valóban, a harez, melyre ezéltök, nem a túladó erő természetes nyilvánulása, hanem a köztársasági tengerörszék öngyilkos küzdelme! A jelen viszonyok között az egyetlen érv nem csak erkölcsi követelmény, hanem gyakorlati eszköz a haladásra. Egy dolgot megvalósít a győzelmre s ez az, hogy ha a végzet számunkra a felvirágzás egy újabb korszakát tartotta fenn, akkor a vizsály minél előbb véget fog érni s akkor aztán egyesült erővel, egymást támogatólag fogjuk teljesíteni köteleseinket hazánk iránt, s a magyar haza minden polgára nem azt fogja nézni, hogy mi az anyanyelve polgárságának, hanem hogy mily munkékben hordja szíven hazánk fönnállásának és fejlődésének ügyét s mit képes ezért tenni is. Ez a parancs: in hoc signo vinces!” A főispán szavainak két nemzeti vízzhangja volt. Először a szász dr. Wolff Károly vette „kötelelő tisztelettel” a helyügyminiszter iratát tudomásul, melyben Bethlen Andrács gr. kivételese foglaltatik, aztán „udvariasság”-ból reflektált a főispán szavaira, kijelentve, hogy a szászok, dacára az elégedetlenségnek, sohasem felelték el, mivel tartoznak a hazának, aztán pedig a román dr. Broete adott azon reményének kifejezést, hogy az új főispán a „loyalis” románokkal szemben, akik a megyében többen, de a törvényhatóság bizottságában mégis kisebbségben vannak, e méltányosság elveit érvényre fogja emelni.

Szelcsend Magyarországon. A bécsi „Pol. Corr.”-nek jelentik Budapestről: Magyarországon jelenleg teljes szelcsend uralkodik. A mérsékelt ellenzékünkünkönkre nagy demonstratiót tervezett Dél-Magyarországon, de ezt az eseményt teljesen eljéjtette. Eféle demonstratiók ugy az ellenzék, mint a kormánypart részéről csak ózre várhatók, de teljesen ki van zárva, hogy ezek hathatós befolyással legyenek a politikai helyzetre, mert a kormány állása és a pártviszonyok teljesen consolidálóttak és a legtöbb beték mozgalmal eseményeit sem voltak képesek ezen a módon változtatni, ami főképpen Tisza „ügyes takticájának” köszönhető.

Szövetség igazságügyekben Ausztria és Magyarország közt. Ezzel a tárggyal foglalkozik a „Fremdenblatt” egy cikke, mely az osztrák legutóbbi itéltszék azon legutóbbi s általunk is ismertetett döntvényéből indul ki, hogy Magyarország Ausztriával szemben külföldnek lévén tekintendő; igazságügyi és törvénykezési tekintetben is a külföldi országokra nézve megállapított elbánást követelheti Ausztriától a maga számára. A „Fremdenblatt” igyekszik azon hátrányokat bizonyítani, melyek e felfogásból erednek s a monarchia két államfelének közjogi viszonyából magyarázza, hogy Magyarorszag állami léte minden önállósága dacára sem lehet

olyan külföld Ausztriára nézve, mint más külföld. Szerinte a jelenlegi vizsály állapotoktól törvényhozás utján megköntendő igazságügyi szerződésselet segítené.

Ha — úgymond — a két államfél a legkülönböztetett viszonyok között közös megadotásból fölött meg tudott egyezni, miért ne jöhetne létre oly megegyezés a polgárokkal való bánásmód egyöntetűsége fölött is, a mennyiben azok az igazságügygyel jönnek érintkezésbe. A vám és kereskedelmi szövetséghez járulhatna egy igazságügyi szövetség, amely bizonyára nem volna oly jelentőségi, mint az előbbi, de a polgároknak sok könyvétséget, előnyt és jogt biztosítana, ami mellett, minden egyes államfél igazságügyi fenfegyója is teljesen meglóra maradna. Hogy végre is a magyar törvényeszők az osztrákokat, az osztrák törvényeszőket pedig a magyarokat teljesen idegeneknek tekintik, az aig telem meg a két államfél állami jogi becső viszonyának és épp oly kevéssé a polgárok, mint a jogszolgáltatás, érdekeinek. Természetesen nem nagy reformoktól, nem is az igazságügyi szervezetek módosításáról vagy éppen ezek egyformaságának létesítéséről van szó. Az ily szövetség, mely a monarchia két felét nem külföld gramant állítja egymással szembe, mindkét államfél lakosait sok bosszantástól és alkalmatlanságtól kímélne meg s egyuttal a két igazságügyi hatalmi jog kölcsönös viszonyában kifejezésre juttatná a fönnálló közjogi helyzetet.

A nagyzebeni gör. kol. egyházcongressus (tizenhet napi ülésezés után július 7-ikén este bezártott. Az elnöklő Román Miron metropolita bucsubeszédében köszönetét fejezte ki a congressus és a tisztakar iránt, mire dr. Gáll országgyűlési képviselő a congressus nevében köszönetet mondott az elnökségnek a tárgyalások tapintatos és tárgyilagos vezetéséért.

MEGYEI KÖZÜGYEK.

— Alispáni jelentés. —

(Vége.)

A fölültásnál felülvizsgálata rendelt hadkötelesek elővezetésre május és június hónapokban megtörtént.

VI. Az adóüggyek állása tekintetében jelenthetem, hogy az első érvényed folyamán egyes helyeken még be nem fejezhető kivétési munkálatok a II. érvényed elején befejeztettek és előirattak.

Az allamado-tartozások állaléka járások szerint összesített átneveztem a következők:

A járás neve	Oszes tartozás		Hátralék	
	ft	kr	ft	kr
Pécskai	50243	49	39640	5 ¹ / ₂
Aradi	57852	48	50722	38 ¹ / ₂
Radnai	55461	69	49491	49
Világosi	102881	47 ¹ / ₂	87024	84 ¹ / ₂
Ternovai	117617	90 ¹ / ₂	113132	24
Kisjenői	99374	83	70474	20
Eleki	46835	97 ¹ / ₂	29086	20
Borosjenői	61377	73	56618	63
N.-Halmági	51867	61	50520	34
Borossebesi	73022	20 ¹ / ₂	68300	26 ¹ / ₂
Oszesen	715535	30 ¹ / ₂	615010	65

A befizetési eredménye szerint nem kielégítő, de viszonyaink között nagyobb üzets-

képesség és kedvezőbb adóbehajtási eredmény aratás előtt nem is várható.

VII. A községi adók állását szintén járásonként összesítve, a következő átneveztem tün-teti elő:

A járás neve	Oszes tartozás	Lerovás		Hátralék	
		ft	kr	ft	kr
Pécskai	44378 84	6531	46	37842	38
Aradi	42167 13 ¹ / ₂	7215	52 ¹ / ₂	34951	61
Radnai	45477 88	7105	14	38872	74
Világosi	72560 48	9289	64 ¹ / ₂	63260	83 ¹ / ₂
Ternovai	51257 81	5374	15	45883	86
Kisjenői	65111 91	11739	55	53372	39
Eleki	55971 60 ¹ / ₂	12178	08 ¹ / ₂	43793	52
Borosjenői	43072 65	5921	87	37250	78
N.-Halm.	35904 24 ¹ / ₂	1789	82	34114	42 ¹ / ₂
Borosseb.	54351 89 ¹ / ₂	6814	63	47547	26
Oszesen	510249 45	73549	34 ¹ / ₂	436389	60 ¹ / ₂

VIII. A községi számadási elmarasztalások állalékának átnevezte a következők:

A járás neve	Oszes tartozás	Lerovás		Hátralék		
		ft	kr	ft	kr	
Pécskai	37	08	—	—	37	08
Aradi	270	96	—	—	270	96
Radnai	73	82 ¹ / ₂	—	—	73	82 ¹ / ₂
Világosi	882	77 ¹ / ₂	30	97	851	80 ¹ / ₂
Ternovai	—	—	—	—	—	—
Kisjenői	206	08 ¹ / ₂	—	—	206	08 ¹ / ₂
Eleki	535	45 ¹ / ₂	—	—	535	45 ¹ / ₂
Borosjenői	—	—	—	—	—	—
N.-Halmági	1771	57 ¹ / ₂	82	22	1699	29 ¹ / ₂
Borossebesi	371	87 ¹ / ₂	86	47	285	40 ¹ / ₂
Oszesen	4149	57	189	66	3959	91

IX. A megyei közmunka leszoalása tolyamatban van, a kavic garmadok kihordása és az igrás közmunka leszoalása eddig, mint hogy a fenyangy a Maros és Körös folyók medréből termelendő, részint a magas vizzállás, részint pedig a küzbefött sürgös mezei munkák miatt teljesíthető nem volt. Ezen munkálatok azonban a jövő augusztus hóban mindenesetre teljesíttetik fognak. E tekintetben az ideig teljesített munkálatokra járásonként összesítve a következő adatokat terjesztetem elő:

A járás neve	Igrás napszám	Közi Garmad	Lerovás			
			Igrás napszám	Közi Garm.		
Pécskai	771 ¹ / ₂	5588	696	—	3793	—
Aradi	357	3836	324	—	88	1042
Radnai	1236	10563	1171	—	124	6604
Világosi	1379	4282	765 ¹ / ₂	—	203	1642
Ternovai	1508	6432	1175	—	1294	3282
K.-Jenei	3071	8430	2617	—	2775	7400
Eleki	3254	4918	2157	—	2600	—
B.-Jenei	288	4958	240	—	177	2431
N.-Halm.	1033	6002	1033	—	3008	—
B.-Sebesi	2662	9242	3914	—	652	1811
Oszes	14559 ¹ / ₂	61841	14092	—	5313	33613

A közmunka-váltásnépek befizetésének állaléka a következők:

A járás neve	Oszes tartozás	Lerovás		Hátralék	
		ft	kr	ft	kr
Pécskai	4434	50	—	—	—
Aradi	7623	60	—	—	—
Radnai	5337	23	—	—	—
Világosi	6352	60	—	—	—
Ternovai	1017	—	—	—	—
Kisjenői	8096	20	—	—	—
Eleki	4445	30	—	—	—
Borosjenői	7763	60	—	—	—
N.-halmági	1563	90	—	—	—
Borossebesi	5408	76	—	—	—
Oszesen	51037	69	—	—	—

A feltalálhatlanok.

— Regény. —

Ira: Pernet Frigyes.

XXI.

Különös vendég.

(41-ik folytatás.)

„A mitvészetet ugyan” folytatá Sylvia tréfásan, „elsősorban érdekes művésznök személyében támogatja és általánosságban meglehetősen sok szerenőtlenséget is okozott; de talán ő reá is alkalmazható az irás azon elve, melyet a szentek legbájosabbja járára állított fel: „Sokat meg kell bocsátanotok, mert nagyon szeretett!”
Frank mosolygott.

„Annyi mindenre bizonyos, hogy Sylviában meleg szülőzóra talált!”

„En igazságonan itelem meg őt! Volt idő, midőn nagyon szerettem őt: azt is bevallom, hogy akkor igen boldog voltam. Ez elmult; becslöm őt, miként megérdemelt, de nem szeretem!”

„Es ő megelegszik ezzel?”
„Igen! Nincs semmi ellenvetése.”
„Hogyan — ő tudja ezt?”
„Tudja. A herczeg tréfából kérdezett ez iránt.”

„Es válaszd?”
„Igy hangzott: „Szeretlek!” Erre megcsókolta kezemet. „Ez nem elég Sylvi! Változatosság kedvéért gyüllölj.” szót nevetve. Kimondhatatlan gyönyörnek kell lenni, egy oly szaját eskőlők, mely legszivesebben kereséséget vadná ezentek!” Ezalatt szeméből a kegyetlen szörnye egy sugara esilámlott elő.

„Oh, Vladimir a világ legszeretremelőbb embere, de időnkint előtor orosz természet. Lenyében valami lapangó barbarizmus rejlik és azt hiszem, hogy borzasztónak kell lennie, ha grölök.”

Prófita.

A törvényhatósági utak és hidak állapota kiértékelés.

Table with columns: A tankötelesek száma, Járás, Az iskolamulások irányában alkalmazottak. Rows list various districts like Pécskai, Aradi, Radnai, Világosi, etc.

Összesen: 32049 22436 9573 6336 1557

Iparos-tanonc a megyében összesen 586 van, kik 13 kivételével az ismétlési esti és vasárnap iskolákat szorgalmasan látogatják.

XI. A vetések állása közepes, a tavaszi vetésekben a májusi fagy, a radnai járásban az árvíz, a borosjenői járásban pedig a vasrosza jelentékeny károkat okozott.

Nagymértékű elemi károkat a júniusi 21-ki jégeső okozott, mely N. Pereg határának egy harmad részében, a lökösház-eleki határban csaknem az összes veteményeket, Világos és Pankotán a gabona és szőlő, Apatelek határában a szőlők kétharmad részét, Borosjenőn mintegy 2000 katasztrális holdnyi területen büntetett buzatermet, Szt.-Mártonban, Maródon és Székúdon csaknem az összes őzi és tavaszi vetést megsemmisítette. Minél fogva az aratás aligha fog közepeszerű eredményt keltetni.

A megye szőlőművelési érdekeit illetőleg jelenleg nem kell, hogy a múlt hót folyamán Pankota és Győrök begyűzését szőlőkben a phylloxera jelenléte észleltetett.

Az inficiált terület szerencsére nem jelentékeny s ennél fogva a tett felterjesztés folytán a székényezés és gyerítési munkálatok keresztül vitelére Wény János kerületi phylloxerafelügyelő leküldetett, ki jelenleg a hegyalján működik.

XII. Mielőtt érvényes jelentésemet berekesztsem, részvételjes tudomásul vevett kötelezőnek tartom megemlékezni azon veszteségről, hogy id. Gaal Sándor törvényhatósági bizottságunknak a köztgyekek körül kifejtett tevékenysége és buzgó működése által kiválóan érdemestül tagja, a lefolyt évszázad folyamán elhunyt.

Arad, 1886. évi júliushó 7-én. Orms Péter, alispán.

Aradmegyei törvényhatósági bizottsága által Aradon 1886. évi júliushó 12-én tartandó közgyűlésen tárgyalandó ügydarabok folytatóságos sorrendje:

- 45. A pécskai járás szolgabiránjának jelentése, melylyel Nagy- és Kis-Varjas községnek a catasteri részletes felmérések költségei fedezése tárgyában hozott határozatát bemutatja.
46. A világosi járás szolgabiránjának jelentése, melylyel R.-Világos községnek, a f. évi községi közmunka- és közmunkaváltásnak, a községbázipitekezés javára való átengedés tárgyában hozott határozatát bemutatja.
47. A kisjenői járás szolgabiránjának jelentése, melylyel Ed.-Simánd községnek a régi községbáz eladása és a jelenlegi községbázon szükségelt átállítások tárgyában hozott határozatát bemutatja.
48. Az aradi járás szolgabiránjának jelentése, melylyel Győrök községnek a határbeli vad patakok szabályozása iránt szükséges mtszaki felvételek tárgyában hozott határozatát bemutatja.
49. A kisjenői járás szolgabiránjának jelentése, melylyel Sepros községnek legelőhasznosítás tárgyában hozott határozatát bemutatja.
50. A kisjenői járás szolgabiránjának jelentése, melylyel Simonyifalva községnek báró Simonyi Lajos birtokossal a községi gézmalom és a birtokos tulajdonát képező két beltelek és 6 hold föld elcserélése tárgyában hozott határozatát bemutatja.
51. A világosi járás szolgabiránjának je-

lentése, melylyel M.-Világos községnek a hasznosbérbe kiadott legelőszelvet hasznosbérjé-vel szemben a hovatfordítása ügyében tett előterjesztését bemutatja.

52. A megye alispánjának jelentése, a radnai szolgabirói lakon szükségelt helyreállítások engedélyezése iránt.

53. A ternovai járás szolgabiránjának jelentése, Felménis községnek behajthatlan községi adóhátralékok leiratása iránt hozott határozatát bemutatja.

Aradon, 1886. évi júliushó 8-án. Szathmáry Gyula, főjegyző.

Külföld.

Az orosz-bolgár conflictus. Az orosz diplomácia sokat emlegetett kudarcára vonatkozólag, most az orosz lapok egy újabb fogásáról jön a hír. Ugyanis a pétervári a n g o l n a g y k ö z l ö n y e t, mint Londonból magánoldalról jelentik, tudósította kormányát, hogy Oroszországban nagyon harczi as hangulat uralkodik. A lapok, melyek a külföld ellen indított polemikákat majdnem teljesen megszüntették, most nagy hangon azt hirdetik, hogy a cselekvés ideje elérkezett. S mindez miért? A miért a bulgár fejedelem s a sobranje nem alkalmazkodik Pétervár akaratához. Mint legalkalmasabb időt erre a bulgár beavatkozásra, a sobranje feloszlátásának idejét jelöli meg a pétervári sajtó, mert akkor Sándor fejedelem nem hivkozhatik a nép akaratára, mikor a stipulatiókat megsérti. Magasabb körökben állítólag úgy vélekednek, hogy a bulgárok utolsó lépését, s akkor majd actióba léphet Oroszország, bar occupálna akkor sem lesz szükség, mert hisz a fönnbent említett esemény ezt ugyis fölöslegessé teszi. Eddig az értesülés, mely után feltehető, hogy vagy az angol követet informálták nagyon tévesen, vagy a pétervári „magasabb körök” itélik meg nagyon rosszul a helyzetet. Hogy most, az egyesülés után, midőn az egygylet lett bulgár nemzet a legjobban uton van a teljes függetlenség felé, midőn Sándor fejedelem diadalokra s győzelmek háborura mutatathat vissza, midőn a bulgár kamarának egy kormánypartja, mint ellenzéke a leghatározottabban kifejezték ellenszenvüket az orosz politikuskok iránt, hogy most, mondjuk, miként lehet Sándor fejedelem elűzését kilitásba helyezni, az teljesen megfoghatatlan dolog. Egy óhajás és ez óhaj teljesülése közt meg végtelen nagy távolság van s nagyon naiv dolog saját vágyainkat az események szükség szerű folyamaként összeállítani. Sándor fejedelem erős és népszerű. De azt neki senki sem hiszi el.

A hatumi kérdéshez ujabbban a „Daily News” szól hozzá, és Oroszország eljárását durva szerződésességek nevezni s kikijelenti, a Angolország sem nem ismerheti, sem meg nem beseáthatja Oroszországot tettét, azonban értekezlet összehívása vagy tetleges intézkedések tétele nincs terve véve. A szabályszerű tiltakozás is fölösleges volna, ha Angolország nincs rá elkészülve, hogy tulmenjen a pusztasza vakon. — A Reuter-ügynökség szerint Oroszország már tudata az angol kormányval a berlini szerződés Batumra vonatkozó cikkeinek megszüntetését. Ugyanezt tudomására adta Oroszország a többi nagyhatalmaknak is. Ez állat Batum az orosz birodalom kiegészítő részévé válik. Angolország alig tekintheti érintve érdekeit a megszüntetés által, mert az angol kereskedelm utja most a perzsa öböl. Az angol kormány tehát valószínűleg nem fog önállóan fellépni, hanem egyetértőleg fog eljárni a többi nagyhatalmakkal, melyek noha Oroszország eljárását a berlini szerződés megsértésének tekintik, melynek következtében a Keleten ujabb bonyodalmak bekövetkezésétől lehet tartani, előreláthatólag nem fognak tulmeneni a diplomatiaili tiltakozásn.

„Es ha te meg nem csókoloz engem, megcsókoljak én téged.”
„Eppen a mint piros ajkaid szájjára akarta nyomni, kivülről csemetécs lett.”
„Látogatás?” szól Sylvia kedvetlenül.
„Látogatás?” ismétlé az ügyvéd szórakozottan.
„Nem fogadok el senkit!”
Léptek hallatszókat az előszobából. Agoston székeben előre hajolva hallgatózott. Sajátos halaványság mutatkozott arcán.
„Henrik,” mormogta, „ez Henrik!”
„Az ügyvéd már keresik,” jelenté a szobaleány.
Ugyanez volt Illing alakja is megjelent a küszöbön. Gyors pillantást vetett Agostonra, aki fölemelkedett és barátságos mosollyal ment elje.
„Bocsásson meg asszonyom, hogy betolakodom. Közös barátunk határozott kívánatára történik ez.”
„Tényleg?” kérdé Sylvia éles hangon.
„Igen ezt bizonyíthatom!” szól Agoston.
„Önök előbb meg kell ismerni Henriket; egymással szemben nincs fitkunk.”
„Ez csakugyan ritka barátság!” jegyzé meg Katego asszony sajtóságos hangszóllyal.
„Es kihez van ily váratlanul szerencsém?”
„Illing Henrik bankár, a londoni Sherman és társaság képviselője. Frank ügyvéd ügyészünk és így lassankint ily viszony fejlődött ki közöttünk, melyet ön méltán nevez ritkának.”
„Ez elég különös! Veszedelmesnek látszik ily ügyesszel birni.”
„Oh nem, veszedelmes ily ügyfelekkel érintkezni,” tréfált Agoston. „Az ember elveszíti velük szemben önállóságát, sőt még többet is.”
A hideg hang nem egészen illett a meleg szavakhoz. Az ügyvéd beszéde úgy hangzott,

Legujabb posta.

Giers és Bismarck. Giers orosz külügyminiszter július 5-én egy napot csakugyan Berlinben töltött s ott gróf Suvalow berlini nagykövettel találkozott, ki a vidékről az alkalomból tért vissza állomására. Giers a berlini lapok szerint több kiváló egyenliséggel is értekezett. Feltűnő azonban, hogy ezek közt nincs a legkiválóbb, maga az államcanceller, Bismarck herceg. Némelyek szerint a tisztelgés ezúttal azért maradt el, mert Giers nem tartotta észszerűnek ama pillanatban, midőn Oroszország a berlini szerződésen olyan durva sérelmet ejt, találkozni azon férfival, aki a berlini szerződésnek első sorban volt megalkotója.

A bajor regens és Vilmos császár. A „Norddeutsche Allg. Zeitung” közlése Luitpold herceg regens választást a császár által hozott intézést részvétiratra, melyet a trónörökös személyesen adott át neki. A regens e levélben legősintébb és legbensőbb köszönetét fejezi ki azért, hogy a császár a trónörökösöt bizta meg a temetési ünnepélyességeknél való képviseltesével és hogy a császár az elhunyt királynak szentelt, a porosz és bajor királyi házak közeli rokonságára alapított barátságos érzelmét is őrá, a regensre akarja átruházni. A császár meg lehet győződve, hogy a regensnek is az a legfőbb óhajta, hogy fenntartassanak és megerősítsenek az oly szerencsésen fönnálló benső és bizalomteljes viszonyok, melyek Németország ügyére Poroszország és Bajorország koronáit összekapcsolják.

Luitpold bajor regens a legközelebbi időben látogatást szándékozott tenni Vilmos császárnál. E terv azonban elvetett, tekintettel a császár egészségi állapotára, mely teljesen kielégítő ugyan, mindamellett szükségesnek látszik, hogy a császár emsi és gasteini fürdőzéese alatt a hosszabb látogatások fogadásával és az ezzel összeköttöt ünnepélyességekkel járó fáradoalmaktól megkíméltessek. Ennél fogva a regensherceg később, alkalmasabb időben fog látogatást tenni a császárnál.

Időközben alkalma leend a regenshercegnek a császárt üdvözölni, midőn möbb Emsből Gasteinba utazik, minthogy a császár úgy, mint az előző években, az idén is Bajorországon át szándékozik Gasteinba menni. Hiteles forrásból vett értesülés szerint a regensherceg a császárt átutazása alkalmával Münchenben fogja üdvözölni.

A szerb miniszterelnök lemondása. A „Pol. Corr.” belgrádi levele szerint valószínű, hogy Garasanic miniszterelnök a skupstina ülészéka befejezése után, megrongált egészsége következtében az ügyek vezetésétől visszavonul: lehetséges, hogy csak hosszas szabadságot vesz, vagy hogy teljesen visszavonul a kormánytól.

Az angol választások. Londonból július 8-iki kelettel jelentik: A conservatív győzelem folytonosnak bizonyul. Most már lehetetlennek látszik, hogy a választások a kormány javára döljenek el. A választások a kerületekben a tory-partiak javára dölnék el, kik tegnap két kerületet nyertek és csak egyet vesztek. A városok választásai tegnap véget értek, az angol városok 225 mandatumu közül 143-át nyerték a toryk. 22 esett az unionistáknak, a Gladstone-partiaknak alig maradt 60. Londonban 49 tory-parti, 2 unionista, 112 Gladstone-parti képviselőt választottak. Eddig 59 tory, 48 unionista, 121 Gladstone-parti és 55 Parnell-parti képviselőt választottak. A többség Gladstone ir politikája ellen már 30-ról 82-re emelkedett. A jövő heten fogja a kormány eldönteni, vajjon tanácsos lesz-e tekintettel a választások eredményére, kormányt maradni?

A cholera. Rómában július 8. Tegnap déltől ma délig a következő cholera esetek fordultak elő: Codigoro-ban 7 személy betegedett meg és 1 meghalt. Velenozében 1 betegedési és 2 haláleset. Brindisiben 7 betegedési és 4 haláleset. Francia villában 49 betegedési és 19 haláleset, Latianoban 45 betegedési és 21 haláleset. San-Vitoban 26 betegedési és 4 haláleset, Erchiében 8 betegedési és 1 haláleset.

„Ezt ígérem!”
„Az ügyvéd a társalgás alatt meglehetősen érzékellenek mutatta magát. Henrik egy pillantást vetett rá és Agoston összerázódott, mintha most ébredt volna öntudatra. Sylvia mellé lépett, megfogta kezét és kissé oldalt vezette.
„Reménylen,” mondá halkan, „hogy Henrik tetszik önének?”
„Hát igen... Egészen jó modora van.”
„Most ismered őt; tudod, hogy egy test és egy lélek vagyunk, hogy minden tekintetben bizalommal vagyok iránta.”
„Annnyira, hogy még irányomban való magatartását is részben az ő titéletől tetted függővé” visszazárta Sylvia szemrehányólag.
„Bevallom, hogy e látogatás” sajtóságosan érintett.”
„Akkor nem beszélünk többé róla! Egy szóval se emlékezzess rá; ígérd meg ezt nekem Sylvia! Henrik nem volt nálad soha, te nem ismerd, nem látod őt soha.”
Sylvia mosolygott.
„Ha csakugyan annyira kívánod, legyen e jelenet elfeledve.”
„Teljesen elfeledve?”
„Tökéletesen.”
„Szavadra?”
„Szavamra!”
Kezet nyújtottak egymásnak. Henrik oldalát állt és nem látszott törődni a halk beszélgetéssel. Látzólag igen figyelmesen tanulmányozta a butorokat és a szoba berendezését. Frank közeledett föléje.
„Csak köszönetemet kell még kifejeznem; szép volt tőled, hogy teljesítetted kérésemet.”
„Ezzel, ha jól értelek, azt akarod mondani, hogy a mór megtette kötelességét, a mór mehet,” válaszolt Illing mosolygva. „Jó, én megyek.”
(Polyt. köv.)

TÁVIRAT.

Temes-Béga szabályozás. Budapest, július 9. (A z. A. Aradi Közlöny" eredeti távirata.) A közlekedési miniszteriumban tegnap Baross Gábor államtitkár elnökele alatt enquete tartottat a Temes-Béga-szabályozás ügyében. Az enquete kijelölte azon töltés szakaszait a Temesnek, melyek megerősítése halaszthatatlan. Továbbá elhatározottat, hogy e töltés szakaszok a Temes legmagasabb vizállása felett egy méternyi magasságban a Temes-szabályozó társaság által saját kezelve legyen. Ezen töltés szakaszok közül egyen jeltettek ki, hogy a munkálatok a Temes és Béga tervezett egyesítésének kivételét nem alterálják.

Az „Aradi Közlöny” előfizetési feltételei:

Helyben házhoz hordva: Egy évre 12 fr. — kr. Félévre 6 „ „ Negyedévre 3 „ „ Egy órára 1 „ „

Vidékre postai szétküldéssel: Egy egész évre 11 fr. — kr. Félévre 7 „ „ Negyedévre 3 „ 50 „ Egy órára 1 „ 20 „

Az előfizetési pénzeket kérjük e hó végig az alólított kiadóhivatalhoz ezimezve beküldeni.

Hirdetéseik jutányos áron vétetnek fel. Arad, 1886. évi júliushóban

Az „Aradi Közlöny” kiadóhivatala.

NAPTÁR. Julius 10. Szombat. Róm. cath. Amália. — Prot. Ima. Görög-orosz (június 28.) Cziruz és János. — Nap két 4 ó. 12 p. Nyug. 7 ó. 57 p. Julius 12. Arad megye törvényhatósági bizottságának rendes közgyűlése d. e. 9 órakor. Julius 14. Arad város törvényhatósági bizottságának rendes havi közgyűlése d. u. 4 órakor. Julius 25. Az aradi iparos ifjak önképző- és segélyező együletének táncvigala a városi nagytér-meben.

HIREK.

Arad és Vidéke. Tabajdi Károly főispán Lungos-ról tegnap este hazaérkezett, hogy a ma megtartandó közigazgatási bizottsági ülésen elnököljön.

Arad város közigazgatási bizottságának júliushavi rendes ülése ma délután négy órakor tartatik meg.

Vay Miklós báró koronaőr Simándra érkezett vejéhez, Bánhidyi Sándor báróhoz.

Személyi hírek. Csiky Gergely családjával — mint előre jeleztek — tegnap délelőtt Aradról Mezőhegyesre utazott, honnan Szegedre árdandulnak át s keves időzést után Budapestet érintve Visegrádra térnek párheti időre. — Odry lehel, Gyenes László, Kaszner Károly, László Árpád, ma déltben Szegedre utaznak, hol szintén egy hangversenyt rendeznek. Gyenes László Vizváry Gyulával, a nemzeti színház comensáusával, néhány arad mulva egy kis körútra Németországra utazik.

Táncvigalom Kurticson. A kurticsvörös-kereszt tükegylete által június 12-re hirdettet s a hosszas esőzések folytán elhalasztott nyári mulatság e hó 17-én fog megtartatni. Újabb meghívók nem fognak nyo-

matni és szétküldeni, hanem a közönség ez uton értesítettik s mindazok, kik június 12-re meg voltak hívva, július 17-kére is hivatalosak. A rendezőség nem kímélt fáradságot e nyári mulatság sikere érdekében s reményli, hogy a t. közönség ez emberbaráti célt szíve fogja venni s a mulatságot tömeges megjelenséssel és aldozatosságával fénys sikerre segíti. — A júliusi a gróf Almássy-féle kellemes kis erdőben fog megtartatni s mindenbizonyval egyike lesz a legkedélyesebb és legfesztelenebb vidéki nyári mulatságoknak, miről csaknem teljes biztosítékot nyújt a rendezőség tapintatos összeállítása s maga a jótékony cél. A mulatságon az aradi első zenekar fog játszani. Az Arad felől érkező déli és esteli vonatnál kelő számú fogatok fognak a közönség rendelkezésére állani s kedvezőtlen idő esetén fedett helyiségről is gondoskodva van, valamint jó étel és italokról. Felülvezetésé köszönettel fogadtatnak és hirlapilag nyugtáztatnak. — A városkereszt kurtics nyári mulatságj eddig már szép hírnevet vívttak ki s a rendezőség reményli és óhajta, hogy a t. közönség pártfogása nem fog elmaradni, hogy az idei mulatság méginkább meghaladhassa kedélyességben és fesztelenségben az eddigieket s a siker a szép célhoz méltó lehessen.

Az aradmegyei jegyzők nyugdíjgyötlenek évi rendes közgyűlése tegnap délelőtt tartottat Mózés Mihály elnökele alatt, a megyebáz nagytér-meben. A gyűlés tárgyai közül mindenekelőtt azokat említjük fel, melyeket az egylet pártolás végett a megyei közgyűlés elé terjeszt, s melyek a jövő heten tartandó közgyűlésen tárgyalás alá is fognak vétetni. Az egyik ezek közül az, amely a jegyzői nyugdíj-szabályrendeletet kívánja módosítani olyformán, hogy a nyugdíj minimuma ezenutóra a jelenlegi évi 240 forint-ról 300 forintra emeltesse. Módosítani kívánják másodszor a miniszterium azon rendeletét, mely szerint a marhajárlatok kiállítási díját az országos és heti vásárok alkalmából csak 3 krajczárban állapította meg, mégpedig olyformán, hogy az apróbb marhák után 10, a nagyobb marhák után pedig 20 krajczárnyi díjért állítsanak ki a marhajárlatokat. Az egylet közzgyűlésen megszavaztatott ezenkivül R. V. I. a g o s közég részére 12000 forintnyi kölcsönt, melyet a közég egy új közégbáz építésére a jegyzői nyugdíjalapból kért kölcsön. — Ortutay Károly volt szentmártoni jegyző részére a kert nyugdíj meg-szavaztatott.

A fővárosi iparosok tagjai egész váratlanul tegnap délután érkeztek meg Aradra. Ehbédre Wittmann Károly sör-esarnokába mentek, ennek végeztével hárman K a m e r m a y e r Lenárd vezetése alatt felkeresték ifj. Kristófy Jánost, az ipar-tesztület elnökét. Ez aztán elvezette őket a város nevezetességeit megtekintendő. Meg-néztek a S im a y -fűrdőt, D o m á n y József borpinceszét. Voltak a váriban. Este Pohl sör-esarnokában társas estély volt, melyen szá-mosban vettek részt az aradi iparosok előkelő-ségeiből. Kiléncz óra tájban a társas vacsora be-fejeztével kihajtottak a vasúthoz s az esti vonattal haza utaztak a venlékre Budapestre.

Az egyetemi polgárok bajának rendező bizottsága ma délután 6 órakor Nachtnébeli Ódon lakásban (templom-utcai polgári iskola épületében) zárgyűlést tartja, melyre a bizottsági tagok ez uton is meghívattak.

A siketnemák iskolájának felügyelő bizottsága ma d. u. 5 órakor a városhaza kistermben rendkivül ülést tart.

Vizbefutal asszony. Braun Katalin solymos-bucsvai regüle-bérlő vizbefutaláról borossebesi levelezőnk től a következő értesítést kaptuk: A július 1-én történt felhőszakadás alkalmával Braun Katalin solymos-bucsvai regüle-bérlőnek kes-szját, melyen egy hordó szesz is volt. Madriest tájékán elsodorta a hegyekről jöró hánó vizáradat. Az asszony másnap a szekér felkero-sására indult három madriestessel emberrel. Útjuk egy patakot vezetett keresztül, mely az előző napi felhőszakadástól rendkivül meg volt áradva s hidjának karfáját is elmosta a víz, csak egy szál palló képezte az útját. A három madriestese ember elől ment át a pallón s egyikük vissza akart térni, hogy Braun Katalint segízze az átkelésben, ez azonban oda szölt neki, hogy csak maradjon, nem fél ő átmenni, többször is tette már meg ezt az utat egyedül s ezzel megindult. Alig ért azonban a palló közepére, szédülés fogta el, ingadozni kezdett és egyensúlyát veszítve, a patakba zuhant. A sebesen roanó hullámok gyorsan magukkal ragadták s elútt a mentő-sére sőt embek-rek szeméi elől, s csak két óra múlva sikerült holtestét feltálni, lejjebb a parti fűzgyökereiben funnakadva.

A csermői nyári vásárán valami tolvajbánda garázdálkodott és számos sátrat meglöptött. A károsultak feljelentést tettek a szolgabirosihoz, mely viszont a csendőrséget hívta fel a tettesek nyomozására. A megindított nyomozás azonban még ez ideig semmi eredményre sem vezetett.

Vedekezés az árvíz ellen. Temes megye közönsége, okliva a legutóbbi árvíz alkalmával tett tapasztalatokon, a jövőre nézve több rendbeli intézkedés megteletét határozta. Ezen intézkedések között kiemeljük a következőket: Arvizveszély alkalmával egy a temes-bégaölvöly vizszabályozási társulat, mint a bégaesatornai kir. mérnöki hivatal megrekesése alapján, a fizetéses közérő mindenkor haladéknélkül kirendelendő. Az esetre, ha a kostélyi mérczénél 2.50 m. vizmagasság jeleztezik, akkor a Temesmenti közég-keréjnek készletben tartása rendelendő el. Az esetre, ha a kostélyi mérczénél 3.50 m. vizmagasság jeleztezik, akkor a Temesmenti közég-keréjnek készletben tartása rendelendő el. A temes-bégaölvöly vizszabályozási társulat, mint a bégaesatornai kir. mérnöki hivatal, tartoznak köllöz intézkedni az iránt, hogy a kostélyi és kisetői vizmérőkkel mindenkor közvetlenül és távirati uton tudattassanak, a köz-ponti, rekási, buziási és csakvái szolgabirák pedig utasittatnak, hogy a jelen határozatban

megállapított vízmagasságok heállta esetén a központból minden további utatási bevarása nélkül, a közérő készletben tartása, esetleg annak kirendelése iránt a nap és éj bármely szakában kérelem nélkül és felelősség terhe alatt a legszigorúbban intézködjék. A központi, rekási, buzási és eszikovai szolgabírók utasítottak, hogy az árvédelemben közreműködni hivatott községekben már most kijelöljék az előjárók azon tagjait, kik a községbeli közérővel és a szükséges anyagokkal rendelkezve, nyereség utasítás esetén, közérőnek együttmaradása és készletben való állása, a közérőnek a védmunkálatokban leendő közreműködésének elrendelése esetén pedig a készletben tartott közérővel azonnal utnak indulva, a védelmi munkálatokban a vezetéstik alatt álló közérővel hathatósan közreműködjenek. Végre utasították ifj. O r m ó s Zsigmond kir. tanácsos alispán, hogy törvényben gyökerező ellenőrzési és felügyeleti jogát gyakorolva, a Temes töltéseit ellenállhatási képesség, biztonság és cselezőség szempontjából vizsgálta alá véve, a netán tapasztalható hiányok pótlása iránt illetékes helyen a szükséges lépéseket megtegye.

Piaczi biztosokul a nyári idény tartamára S a l a c z Gyula polgármester D u k a Demeter és D ó z s a István nevezte ki.

Vörös verokedés volt tegnapelőtt egyik kurticisi tanún. L é v a i István feles kortész összerpelt egyik társával, D o b a Istvánnal. A civódásból verokedés lett, mely Dobára nézve igen rosszul tőtt ki, mert L é v a i ugy főbe vágta kapujával, hogy az ájlatan esett össze. Sérülése oly súlyos, hogy aligha marad életben.

Karánsebesi dal- és zeneyegylet zászlószerelése nagy ünneppélyességgel ment vegbe múlt vasárnap Karánsebesen. A város utcaj lobogókkal voltak felékesítve; a vasutnál a rendező bizottság Scherff János elnökkel fogadta az érkező nagyszámú vendégeket és a delegáltak képviselőit, ak k zenaszóval vontak be a városba. Több mint négyszáz vidéki dalárdaista volt jelen az ünnepeken. Szombaton este a dalárda J e k a b f f y I l o n a zászlónya lakása előtt seregnade-ot adott. Lámpionokkal vonultak a zászlónya lakása elé s görögűzeket gyűjtöttek a szomszédos házak erkélyein. Vasárnap d. e. 10 órakor ment végbe a zászlószerelés a főtéren, hol diszes emelvényt állítottak fel. A szertartás alatt háromszáz énekesből álló kar Beethoventől „Isten dicsőségét” énekelte el-Következett a zászlószög-beverés. A zászlónya verte be az első szegyet, ki a nap emlékére 100 aranyat adott a szegények között leendő kiosztás végett. Végül az énekar Kölcsey „Hymnus-át” énekelte el. Délben diszebed volt, este hangverseny, mely után táncvirgáloom következett.

Telekényvi joggal felruházott járásbíróság. A bekésgyulai törvényszék kerületében fekvő o r o s h á z i kir. járásbírósgt saját területére f. évi október 1-től kezdve telekényvi ügyekben bírói hatáskörrel ruházott fel.

Elbocsájta a magyar államkötélből. R o t h Sámuel aradi illetőségű bécsi lakos, a magyar állampolgárság kötelekéből saját kérelmére elbocsáttatott s osztrák állatvárlóvá lón.

Körözött szolga. A n t a l Antal aradi illetőségű szolga, gazdáját W e i s s Györgytől ismeretlen okból megszökött. A gazda megkeresése folytán a rendőrség elrendelte a szolga körözését.

Hazánk és a főváros.

Az erkölcsnevelő igazságügyi miniszter. A fővárosi erkölcsnevelő egyesület egyik céljává a rabszégelyű egyesületek alakítását tűzte ki. Az igazságügyi miniszter ennek folytán hosszabb leiratban felhívta a törvényeszek elnökeit s a királyi ügyészségeket, hogy ezt a mozgalom melegen pártolják és szakszerű utbaigazítás által a helyes mederbe vezessék, de társadalmi uton is hasznos oda, hogy ily rabszégelyű egyesületek minél nagyobb számban alakítsanak. A miniszter hangsúlyozza, hogy a társadalomnak is érdekében áll a rabok erkölcsi javítása, s szükségben levő családtagjaiknak a gyámoltatása, nemkülönben az is, hogy a büntetéseket kiállott rabok alkalmazása iránt mutatkozó idegenkedés elenyésztesse s igéri, hogy az ily egyesületek, minő csak három van az országban: Budapesten, Nagyváradon és Brassóban, bizonyos anyagi támogatásban is részesíteni fogja.

Halmi Ferenc özege szül. Mindszenty Károly, mint lapunk tegnapi számban már táviratilag jelentettük, csütörtökön este 9 óra körül elhunyt. A részvét az egész fővárosban általános a szegény kis gyermekek iránt, kik a jó anyában elvesztették egyetlen gondviselőjüket. Az elhunyt egykor kedvelt énekes volt; nagyobb vidéki városainak és a budai színházban Mindszenty Károlyra ép sikereket aratott. A szünpadról azonban leszállította a színezést s feleség és anya. Mlőta Halmi neje lett, odahagyta a kulisszák világát és egészen kis családi körnek élt. Jó szelleme lett a családok, mely a leggyakoribb vendég a betegség volt, mely mindig ott gubbaszott a férj s a gyermekek ágyánál. Sok álmatlan éjen őrző a szegény asszony kedvesi ágyát, a vendég ellen. De többje is volt ő Halminak szerető életársánál. Jót-rósszait megosztva vele, ő buzditotta a könnyen lankadó művészt kitartásra. Csak akik közelről ismerték a családát, tudják, mennyi önfeledlőséget igényelt a beteges nő részéről az utóbbi időben is gyermekei ápolása, ki igazán szánandó teremtés. Végre megtört az anya. Vagy 4 hónapja ágyba dőlt s kínos, hosszas, lélek- és testemészó betegség után csütörtökön este 44 éves korában bolya Mindszenty Gusztáv és barátnéja Szepesy Eugénia karjai közt kilohelte lelkét. Hisznek, hogy a közönség most sem fogja elhagyni Halmi gyermekeit, kiknek nem maradt egyebük árvasgond tudatánál, mi összeszorítja gyermekszíveiket és apjuk emlékének, mely meg nem halványodva élt mindnyájuk előtt.

Hindu őrnagy. Erdekés vendége van Máramaros-Szigetnek. Ez Bailey S. angol születésű hindu őrnagy, ki nevelő, egy oszlo angol nőtől és a kereskedelmi miniszterium egy küldöttével néhány nappal ezelőtt

érkezett a városba. Kormányza megbízásából erdőfelmérésekkel foglalkozik és az ottani erdőt kezelni kezdi. Az őrnagyot Belházy Jenő erdészeti titkár fogadta és vezeti.

Cholera magyar földön. A fűmői cholera felől rimihült hírek érkeznek. A hatóság ereleyes intézkedése s a szomszédos területek védekezése nagyon növelik a lakosság aggodalmát s az ijedséget most már cholera lát minden rosulálásban. Mint ilyenkor rendszeren történni szokott, túlzó hírek is szárnyalnak s a nép inkább hisz ezeknek, mint a hiteles adatoknak. Eddigelő a múlt vasárnap volt a legrosszabb nap, mert hat betegedés történt. A susakait úgy védekeznek, hogy a ki át akar Fiuméből menni, az a hideg hosszadalmas tisztítási procedúrának kénytelen magát alávetni. A környék horvát városai pedig egészen elzárkózának, a Fiuméből jövő idegennek nagy kúdelmébe kerül, míg határainkon átjut. A magyar kikötővárosban panaszokdnak, hogy a honvéd-kaszárnya a közeli vögháddal s piszkos tájjal igazi járványveszélyeket. Sürgősk továbbá, hogy az élelmiszerek tekintetében az elzár olasz partvidék helyett újabb forrásról gondoskodjanak, mert a piac napról-napra dráguló árai kezdenek már is türelhetetlené válni. Ha élelmi szerben hiányt éreznek is, italt kaptak ajándékba. A mohai Agnes-forrás tulajdonosa küldött Fiume városának négyezer palackot ismert vízből. Orvosi véleményre hivatkozott, hogy a szén-savas víz hathatós szer a cholera ellenében s megkérte a városi hatóságot, adjon át ezer palackot küldeményből a kórháznak, ezret a tüzoltóknak, ezret a honvédségnek, végül a negyedik ezer palackról rendelkezések beállításá szerint. Horvát területen, az egy Susakot kivéve, még nem lépett föl a cholera. Védekeznek is minden kitelhető módon. Kameral-Moraviczában, hol az utasoknak át kell szállniok s magukat szigorú orvosi vizsgálatnak vetni alá, két beteget találtak gyanusnak. Az egyik a kórházban rövid idő alatt jobban lett; a másikat a következő vonattal visszavitték Fiuméba, hol megérkezésekor egészen gesnek találtak. Zágrábban a vasuti pályánálak mellett külön barakkokat állítottak az utasok podgyászainak desinficiálására.

Egy bika áldozata. Szörnyű jelenet színhelye volt a minap Lomnicza horvátországi faluska. Délután 2 óra tájban több paraszt állott együtt beszélgetve Stjepanic Péter majorja előtt, a midőn a közeli erdőből vad dühvel egy bösztült bika tört elő. A parasztok szétfutottak. Csak Stjepanic nem volt már ideje a menekülésre. A bösztült vad földre taszította a hatalmas fejevel és szarvaival összetört mellkasát és fölliasította a gyomrát, aztán lábaival taposott a szerencsétlenre, a ki verében hevert a földön. Dacára, hogy nemsokára emberek jöttek, bunkós botokkal és vasvillákkal megdolgozták, szarvát levertek, filéit lemelték s testén balvány több sebet ejtettek, a fenevad még se akart tágitani áldozatától s a szegény Stjepanicot, kinek akkor már a belei is kilógott, addig kínozta, míg meg nem halt s teste alaktalan tömeggé nem vált. A bika aztán visszafutott az erdőbe s még eddig senki se mert utána menni.

Rövid hírek. Clotild főhercegné asszony gyermekeivel, Holdházy nevelő kíséretében, O-Tátrafüdűre érkezett s a Seepusába szállott. — K o l o z s v á r t kedden ünneppélyes gyászmisét tartottak néhai Beszögér Várán mecliarista főapát lelki átvédte. — „Stejaru!” ezimuel új egyület alakították az egyetem román hallgatói s alapszabályait csak román nyelven terjesztették a rector elé, ki aztán egyszerűen visszaküldte. — D e b r e c e n b e n egy vegyes bizottság tegnap kimondata egy ártézi kut furásának szükségességét. A furást a fűtőházban még ebben az évben megkezdik. — Z a l a - K i s - K a n i s z á r ó l írják: Makár Ferencz jómódu gazdaember 8—10 éves fiát, mert az elékam-rából 2 darab kukorica-pogácsát evett, brutális módon büntette meg. Kezét egy égő gyertya fölé tartotta mindaddig, míg a bőr teljesen átégett. A gyermek iszonyu kínokat állott ki s addig kiabált, míg végre az összetört szomszédok kiragadták a kegyetlen apa kezei közül.

A nagy világ.

A trónörökösár — mint Reichenau-ból táviratozzák — csütörtökön odaérkezett, hogy Ferdinánd főherceg és Mária főhercegné asszony bérmisszálán jelen legyen. Dél-előtt háromnegyed 9 óra körül érkeztek meg harangzúgás és mozsarak dörgése közben, s az Ünneppiesen földiszített pályaudvarban Károly Lajos főherceg és neje, a polgármester, a kerületi főnök és nagy néptömege fogadta a trónörökösárt. A polgármester üdvözölő beszédére válaszolván, Rudolf trónörökös köszönetet mondott a szíves fogadásért és örömet fejezte ki, hogy viszontláthatja azt a helyet, hol ifjúkorát töltötte, s melyre mindíg szívesen és szeretettel emlékezik vissza. Ezután Károly Lajos főherceg kastélyába hajtattak, utközben a város lakossága és a vidékről beözönlött roppant néptömege lépten-nyomon lelkesülten üdvözölte őket. A gyönyörűen feldisített városba előt fehr ruhába öltözött leányok üdvözölték a trónörökösárt. Megérkezve a főhercegi kastélyba, csakhamar a kastély kápolnája mentek, hol a bórnlálási szertartást (angolban bibornok végezte.

Öngyilkosság Bécsben. Lapunk tegnapi számában már táviratilag hírt adtunk G á l J e n ő magyar ifjúnak Bécsben elkövetett öngyilkosságáról. Ez esetre vonatkozólag a következő részleteket jelentik: Julius 6-án a magyar állampasuton egy 20 éves uriasan öltözött fiatal ember érkezett Bécsbe s W i e n b e n egy fogadóban megszállt s az idegenek lajstromába így írta be magát: „Gál Jenő, tanuló Budapestről.” Az ifjú pár óráig pihent, déltájban eltávozott s csak másnap hajnalban két óra körül tért vissza szállására. Ez óráról fogva a fogadó személyzete többé nem látta őt. Szerdán este ez feltűnt, s mintán ismételt zörgetésre sem nyitotta föl a szobája ajtaját, azt kívülről kinyitották, s a szerencsétlen ifjút holtan az ágyon feküdvé találták. Ruházata és az ágy nemik mind véresek voltak. Mellette halottól revolver hevert. A golyó a jobb felén halott be a koponyába, minék következtében a halál azonnal beállott. Az öngyilkos személyazonosságát még nem sikerült megállapítani. Zsebében 1 frt 30 krt találtak

s egy kis dobozot, 25 éles fűlőnyelv. Iratokat nem találtak nála.

Az eltűnt ögrópot s a grossglockneri catastropha többi áldozatait, t. i. C r o m m e l i n követésig titkár s a két k o z a m i n t egy Bécsből érkezett távirat jelenti, július 7-én a nagy Glockner tekőjében megtalálták. A négy holttest a Pastore jeglye mentén fektött. Minden fél arra mutat, hogy a szerencsétlen kis karaván a tünshízi glet-szerről a Teichnitzon át akarta a hegyveszősöt megmászni s a hegygerinczen hatalmas kiálló hőtömege került, mely a touris-tak sülyá alatt leomlott s a boldogtalnokat magával ragadta a mélybe. Ez annál valószínűbb, mert június 26-án távesővön át meg látták őket, a mint kettesével haladtak, aznap délután pedig sűrű köd borult a hegyvidékre s így az omlatag hőtömege könnyen megeshathatta őket. A kisiklás eshetősége csaknem ki van zárva, mert a touristák nem voltak mind a négyen egymáshoz kötve. A holttestek megtalálásáról Bécsbe az osztrák Alp-Club elnökét, Meurer Gyulától érkezett az első távirat. A szerencsétlenül járt kalauzok egyiké családos ember volt, özvegyet s három árva hagyott maga után. Az özvegy kétségbeesett helyzetét enyhítendő, a grófi család az özvegynek ketszáz forintot adott s az Alp-Club szintén gyűjtést szándékszik a szegény asszony javára indítani.

A vaskanczellár súlya. Bismarck hercege, ki jelenleg Kissingenben időzik, megérkezésének első napján, mint azt már tenni szokta, megmérte magát. A „Magd. Ztg.” értesítése szerint, Bismarck súlya most 208 font, a múlt évben 205 font volt, s így egy év alatt 3 fonttal megnövekedett. Kissingeni tartózkodása alatt minden héten meg szokta magát mérteni és minden mérésért 3 markot fizet. Természetes, hogy a mérlegen igen szívesen látják. Vasárnap a felesége is megmérte magát és 132 fontot nyomott.

Meglakolt denuncziáns. E czim alatt pár nappal ezelőtt közöltük Pfister bécsi városatyá esetét, a ki ellenfelén, Mayer hentesen úgy állt boszút, hogy felségárulás miatt a rendőrségnél feljelentette s a törvényszék Mayert e czimban hat hónapi fogságra el is ítélte. A közgyűlés tudvalevőleg azzal adott kifejezést megbörtöközésának, hogy egy legközelebbi ülésen Pfister megjelenésekor a tagok legnagyobb része tüntetve elhagyta a tanácsstermet, tudtára kívánván adni Pfisternek, hogy vele többé egy széklet nem ül. Most Pfister és pártja gyűlést hívott össze az 5-ik kerületben, melynek mandátumát Pfister bírja, hogy ott Pfisternek bizalmat szavazzanak. El választó-gyűlés nem is a szokott helyen, nem is az 5-ik kerület polgáraitól, de Bécs valamennyi kerületére azon polgáraitól alakították össze, kik Pfister iránt jó indulással viselkednek. Más választó, még ha az 5-ik kerülethez tartozott is, csak bajjal juthattott be, a hírlapírók pedig óvatosan ki voltak zárva. A mégis bejutott lap tudósítókat, köztük a magyar lapokat is, Pfister a tereméből kiküldette. A gyűlést Raps elnök a sajtó ellen intézett heves kifakadásokkal nyitotta meg, melyek érthetőleg, tetszéssel találkoztak. O gyűlési a tizenötödik század inquisitionját: de épp ugy gyűlöli a sajtó inquisitionját. Bécsben egy bizonyos klikk lapjain, mely vakmerően gyanúsít, a magán élet szentélyére is betolakodik. (A teremben jelenlevő áldozata a Pfister denuncziálásának, M a y e r Armin közbe kiált: „Igen, azt vettem észre!”) R a p s (folytatva): „Lássák, mennyire tárgyilagosaak vagyunk! A tisztelt ellenfelek akadálytalanul bejöhettek s ezt azzal hálálják meg, hogy botrányt akarnak előidézni. (Nagy lármá. Kiáltások: „Ki velők. Ki kell dobni őket.”) Ezután Pfister kezdett szólni s az ismétlődő lármá közben a jelenlevő rendőrbiztos a gyűlést két ízben felfoszlatással fenyegette. Pfister hosszú beszédedben felszólja a városi bizottsági tagoknak ellene követett eljárását, mert beleavatkoztak a választók jogába. Veleményükör mitsem ad, mert rabszolgái a tökének, meg a sajtónak. Elmondja a Mayer-ügymben vitt szerepét, melyet szerinte, „ha nem is helyeselnél, ki menteni lehet.” Végül kijelenti, hogy mandátumát a választók kezébe visszatesszi. Lueger városatya kijelenti, hogy ő társaival nem azért maradt benn a Pfister megjelenésekor tüntető ülés alkalmával, mert Pfister eljárásával azonosítani kívánta volna magát, hanem azért, hogy a választók jogait védje. Megtörténhetnek ugyanis, mond, hogy az az módon az egész kisebbséget kizárhatnák a képviselőtestületből. Különben pedig ő tartja Pfister legalább is oly tisztességes embernek, mint a képviselőtestület többségének számos tagját. Erre a gyűlés Pfisternek bizalmat szavazott. Hogy már most miként igazítják el a Pfister-ügyet az ösválasztók, meg a képviselőtestület, az az ő dolguk. Mi csak annyit látunk, hogy egy botrányval megszorodott a bécsi közélet, melynek szennyesét a szintén vád alá állított bécsi sajtó ugyancsak mossa.

Rövid hírek. Gaibert bibornok párisi éresek szerdán meghalt. — K o p p a y, magyar festő, ki a ravatalon fekvő II. Lajos hercz királyt lefestette s az eredeti választot Berzseb királynőnek küldötte, jutalmul egy gyémánt tűt és gyémántgombokat kapott a felségess asszonytól. Hir szerint Koppay megbízást kapott, hogy a királynő arczképét is megtesse. — A z o r s z l ó v e r s e n y e k n é l, miniszteri rendelet következtében, ezuntul tilos lesz a totalitáster. — A C i n i s e l l i - c i r e n s Revallban leggett s csak a lovakat sikerült megmenteni; az összes diszleket, koeik sat. odavestek s a circus két alkalmazottja is életét veszítette. — A n e o n a b n most folyik az esküdtsek előt ama híres pör, melynek tárgya az, hogy a Banca Nazionalei harmadfél milliót loptak el; tizenhat váoltat van, köztük Lopez ügyvéd, a tanúk száma másfélszáz s a pör tárgyalása több hétig fog tartani. — P á r i s b ó l táviratozzák, hogy Cora Pearl, a birhedett divathölgy meghalt. — G y l k o s s á g a b ő r t ö n b e n. Krakóból táviratozzák, hogy az ottani börtönben két felegyű, névszerint Oehwat és Muszynski egy harmadikat, jelen üggyel meggyilkolta. A gyilkosságnak 32 fogoly passiv szemlélője volt. A gyilkosság oka addig még ismeretlen. — E l f o g o t t e s a l ó. Bécsből táviratozzák: E l v e d m e r n ö k ö t, ki Bellák és flai posztokereskedő-cég rováására 4000 frtot esalt ki, szülőhelyén, Lobosicban, a hóvá sző-

kött, elfogták. — V i r á g e r ő n ö k. Csak nemrég jarta be a lapokat a nápolyi vírviro hölgyök híre. New-Yorkban most poetensabb, de nem kevésbé hóbortos divatot kaptak föl a nők. A virág nem elég nokik már diszítöl és illatosított, hanem használik nyalinksigöl is. Különösen kedvelik a kandirozott ibolyákat, melyeknek fontja 6 dollárba kerül. Nagy kereslet érrendenek a kandirozott rózsaszirmok is. Mind e különlegességekért Franciaországból hoztatják, de nemsokára már Amerikában is fogják gyártani.

Irodalom és művészet.

Odry Lehel és művészársai tegnap este tartották meg előre jelzett hangversenyüket a Krispin-teremben, igen fényes és dísztvált közönség előtt. A hangverseny minden tekintetben meglelelt ama várakozásnak, melylyel elébe tününk. O d r y Lehel három ízben énekel. Szükségellenek tartjuk, hogy a kitűnő művész énekeiről fogyatékos jelzőkkel szóljunk, s esupán az az elragadtatásnak adunk kifejezést, melylyel a közönség operánk e búszkeségét mind a három ízben tapsolta. Az a művészet, az az előadás, melylyel Odry a „Hamlet” borsálát, Hubaynak egy balladáját és a bucsuáriát a „Sakkingeni trombitás”-ból interpretálta, az teljesen ráváltott Odryra, kinek phaenomenális hangja után mindjárt a kitűnő izése következik. Az utolsó dalra szűnni nem akaró taps zngott fel, mire Odry „Pál és Virginia”-ból énekelte el az ő nagyhírű dalát: „Madárka elszáll”...

G y e n e s László, a nemzeti színház e fiatal kitűnőse, a C s i k y Gyergely „Vén táncmester”-ét és a V i d a József „Vitéz Jónás”-át adta elő. Gyenes a szó szoros értelmében cabinet-akalokat teremtett a versek ügyes alakjaiból. Sokoldalú hangszínezése, itt-ott kiváló humora páratlan hatást tett és a közönség alig akart betelni a jóleső derűtliséggel, mely kitűnő hangulatban tartotta főleg a Gyenes utóbbi szavatait alatt.

K a s z n e r Károly, e fiatal cimbalom-művész és László Arpad, e tehetséges ifjú zongoraművész, töltötték be a műsor többi piece-ait. Mindkét fiatal művészre szép jövő vár. Van tehetségek, amihéz kiváló műtérzek járul. A közönség nagy elismeréssel volt sikerült játéuk iránt.

Az intelligens közönség a legkellemesebb hangulatban hagyta el a hangverseny-termet.

KÖZGAZDASÁG.

Az aratás. — Az „Aradi Közlöny” tudósítása. — K o v á c s h á z a, július 8.

Az aratás, mely nálunk a legkedvezőbb időjárás mellett foly, nem fogja a gazdákat megörvendeztetni kiváló termésrel. A bú z a n a g y - r e s z b e n h i b á s, h i b á s s z e p s á r g a s z a m l a j a. A szemek szorulva vannak a kalászbán. Az árpa nagyon elköcsött s nagyobbára csak a buza után fog vágódni, a mi nem jó jel. Csakis a kétsorruak képezhetnek kivételt. A z a b k i e l l é g i t ő termést mutat, de minthogy a legutolsó szokott lenni a takarásnál, kérdés, nem fogja-e addig baj érni? A k u k o r i c z á r ó l a s o k e s ő után hinni lehetett, hogy szép lesz kivétel nélkül, de ezek közt is van sok hitvány, főleg nem is a második vetésű közt, hanem az első vetésű közt, mely idején kelt ki, jó földbe van vetve és mégis kicsi, silány. Van azonban igen szép és erős kukoriczavetés is. A s z é n á t csaknem kizapulta a sok eső teljesen. Nagyon sokat vesztett értékeiből és alig ér többet, mint a mennyiben van.

I g y — fájdalom! — még csak az hiányzik, hogy valami nyomott gabnaár legyen, ne legyen kereskedés, akkor aztán a termelő közönség aggodva várhat jobb idöket. A ki ugyan várhat. Csahogy oly termelő nagyon kevés van, aránylag azokhoz, kik nem várhatnak.

Az állategészségügy türelhető. A sok esőzés után a legelők javultak. Egyedül a malacok közt volt a rendes évi dözsálás s egyptár helyen sok elhullott. (K. M.)

Vegyes közlemények.

Gazdasági gépbemutatás. A B.-Csabán tartott a bekésmegei gazdasági egylet által rendezett gépkísérletéről írják.

Clayton és Schulteworth gépgyára valóban hállára kötelezte gazdaközönségünket azon tényével, hogy a megyei gazdasági egylet által Csabán, a hét folyamán tartott kísérleten ismét megismertette néhány gazdasági géppel. Ez alkalommal az általános érdeklődés a „Walter A. Wood”-féle kevékötő aratógépre irányult. Nemcsak a megyei gazdálkodók, de minden intelligens polgár sietett ezen tökéletesített aratógépet bámulatos munkáját szemlélteni, s a gazdasági egylet kiállítását és kísérleteiről láttak oly közönséget, minő ez alkalommal Helyiczey Istváu egyleti elnök és főispán urnak a csabai vasut mellett birtokán gyönyörködött a Clayton és Schulteworth által lelküldött aratógépek, szalmakötőfonó-gép és gözcséplő munkájában. Nemcsak a megye, hanem a szomszédmegyék s távol fekvő városok birtokosai és szakértői is átrándultak Csabára s kiváló figyelemmel tanulmányozták a gépek munkáját. Már a csabai indóháznál is észre lehetett venni a sürgős-forgást, idegen birtokosok, gazdatisztek jöttek-mentek, hazatérve reclamtul esínálta a kísérletnek, a gazdák egész legiója özönlött a gépekhez s elismeréssel adózott a feunt

nevezett ezégnék. Hétfőn és kedden a kévékötők és egy másik aratógépet, szerdán és csütörtökön a fenti ezég által lelküldött négy löerejú gözcséplőgépet munkája — mely kisebb gazdaságokban igen alkalmas — lett bemutatva. A gazdasági egylet által kiküldött bíráló bizottság a főispán elnöke alatt folytonosan behatóan tanulmányozta a gép munkáját és szerkezetét. A bíralat eredményét még nem tették közzé.

Rajna—Westphalia osztrák-magyar kötéleki forgalom. A rajnavidék—westphaliai osztrák-magyar vasuti kónvenczió 1885. évi október 15-től érvényes díjszabás III. részének I—III. füzeteiben és pótlékaiban a köli—rajnajorbpart vasutgazgatóság alá tartozó Aunen, Dorsten, Düsseldorf Rh., Hoeftfeld B. M., Langensdrer, Mühlheim am Rhein, Oberhausen Rh. Ratingen, Schlebusch, Steele és Witten állomások forgalmára részere foglalt díjtelek 1886. évi július 31-ével érvényben kívül helyezettnek, a nélkül, hogy más díjtételekkel pótolatának. Ellenben az elbertdeli vasutgazgatóság alá tartozó Aunen, Dorsten, Düsseldorf, Langender, Mühlheim a Rhein, Oberhausen, Ratingen, Schlebusch, Steele és Witten, — továbbá a köli—rajnajorbpart vasutgazgatóságnak alárendelt Düsseldorf K. M., Düsseldorf-Küshof, Hoeftfeld Rh., Mühlheim am Rhein K. M. és Oberhausen K. M. állomásokra nézve fennálló díjtételek hatályban maradnak. Budapest, 1886. július 6. Az igazgatóság.

S z e s z l e t.

(Julius 9.) (B.) Készaru nagyban 25.75—26. kiesinyben 26.50. hordó nélkül per 100 iter %.

Budapesti gabnatozsda.

(Julius 9.) Az üzlet szilárd, 20,00 mm. forgalom, az árak tartvák. Osi buza 7.56—7.57, új tengeri 5.32—5.34 ozi zab 5.95—5.97, káposztarepce 9.60.

Budapest, július 9. (Az „Aradi Közlöny” eredeti távirata.) Az esti tőzsze zárlati arányai: Magyar aranyáradek 105.95; magyar papíráradek 94.95; magyar hitelbank 283.75, osztrák hitelbank 276.90. London 176.40, Páris 50.—

Sértéskereskedelmi oszrnok.

Budapest-Köbányán. K ő h á n y a, július 8. Az üzlet élénk. Magyar arasi óreg nehéz 39.—40.— frig, magyar arasi fiatal nehéz 42.—42.50 frig, magyar arasi fiatal köznyű 42.—43.— frig, magyar szedett nehéz 43.—44.25 frig, magyar szedett köznyű — frig, magy, szedett köznyű 42.1/2—43.1/2 frig, románai bakonyi átmeneti nehéz — frig, rom. átmeneti bakonyi köznyű — frig, rom. átmeneti eredeti nehéz — frig, rom. átmeneti eredeti köznyű — frig, szerbiai átmeneti nehéz 41.1/2—42.1/2 frt, szerb. átmeti köznyű 41.1/2—42.1/2 frig, szerb. átmeneti köznyű 41.1/2—42.1/2 frig, Hízó egy éves elősúlyban — frig, hízó 2 éves makkos elősúlyban 4 % — frig. I éves hízó a vasutról mászólya — frig. Az árak hízalt sérteknél páronként 45 kilós 4 %-os levonással mértékszánkent értendők. Makkos series, elősúlyban 4 % levonással — frig. — Romániai és szerbiai sértekek, melyek mint átmenetiek adtak át, verón s páronként 3 arany vsm fejében megértitettek.

Hivatalos árfoiznyamok

a budapesti áru- és értéktőzsden 1886. évi júliushó 9-én.

Magyar aranyáradek 4 sz.	105.90
Magyar papíráradek 5 sz.	94.95
Magyar vasuti kölesőn	154.25
Magyar keleti vasuti államkötvény 1. kib.	100.70
Magyar keleti vasuti államkötvény 2. kib.	120.—
Magyar keleti vasuti államkötvény 3. kib.	120.—
Magyar földhermentesítési kötvény	105.25
Magyar földhermentesítési kötv. záradék	105.25
Temes-bánati földhermentesítési kötvény	105.25
Temes-bánati földhermentesítési köv. zár.	105.25
Erdélyi földhermentesítési kötvény	105.35
Horvát-szlavon földhermentesítési köv.	105.25
Magyar szőlődezsaváltság kötvény	100.—
Magyar nyereség-sorsjegy-kölesőn	122.25
Tiszszabályozási és szegedi sorsjegy	125.50
Osztrák járadék papírban	85.10
Osztrák járadék ezüetben	85.75
Osztrák járadék aranyban	118.25
1860-iki osztrák államosjegy	139.50
Osztrák-magyar bankrészevény	870.—
Magyar hitelbankrészevény	283.87
Osztrák hitelintézeti részevény	276.50
Cs. és kir. arany	5.93
Észtst	—
20 frankos arany (Napoleon'dor)	10.—
Német birodalmi márka	62.—
London (3 havi váltókért)	126.40
20 markos	2.38

IDEGENEK NEVSORA.

(Julius 9.)

Fehér-kereszt-szállo. Nikoltis R., magánzó. Varsatz, Ratz Teréz, magánzó. Hätzeg, Dr. Fischer M., rabbi. Bpest, Colbet R., gyáros. Genf, Kaulbars H., gyáros. Carlsruhe, Steiner A., bankár. Bécs, Münih Jenő, Kéll József, keresk., Bécs, Köhn M., Grundh A., keresk., Bpest, Feldner Antal, keresk., Luzern, Kahndó A., keresk., Otessa. **Tücherer-szállo.** Br. Wasmer Adolf, birt., Bpest, László István, birt., Kovásháza, Konopi Kálmán, birt., Konop. Beckert Jenő, birt., Kovásháza, Vangely Szilárd, birt., Orosháza, Horváth Sámuel, lelkész, Tótkonlos, Spuetyer L., felügyelő, Temesvár, Heim Vilmos, magánzó, Bpest, Meisel Károly, gyáros, Bécs, Köll János, keresk., Bécs. **Aranykules-szállo.** Kocsis Károly, hivatalnok, Orosháza, Papp Augustus, távirászó, Sikkó, Polis Erzsébet, Kodrian Guticsa, magánzó, Sikkó, Schwepp Maria, magánzó, N.-Bánya, Tengely Lajos, káplár, Szeged. **Nádor-szállo.** Jakshik K., tisztviselő, N.-Kikinda, Bayla Zsigmond, jegyző, Szekel, Neumann Béla, ügyvédjelölt, B.-Gyula, Griviesics Ötöl, magánzó, Szepfalva, Máthé Kálmán, magánzó, Déva, Scheiner Bernát, keresk., Berzova, Henny Károly, keresk., Sz.-Anna, Königshalt Jakab, keresk., Pécska, Lilienberg Sándor, keresk., Pankota, Zehnan Mart, főzöm, Temesvár.

Felelős szerkesztő: Hidy Árpád.

BUDAPESTI TŐZSDE.

Julius 8.

Pénz		Aru	Pénz		u	Pénz		Aru
M. kir. aranyár. adóment. 4%	105.75	106	Magy. orsz. bank részvény-társaság	—	—	Pesti közuti vaspálya	470	472
„ papíráradék adóment. 5%	—	—	Osztrák hitelintézet	277.10	277.30	Pesti közuti vasp. élvezet jegyek	270	280
M. vasuti köl. 120 frt o. é. (300 fr.) 5%	154	154.50	Osztr.-magyar bank	870	874	Budapesti III. ker. takarékp.	81	—
M. v. köl. 120 frt egyes dbkban	154.75	155.25	I. magyar iparbank	146	147	Országos központi	468	470
M. 1869. kel. v. á. kötv. (els.) adóment. 5%	100.50	101	Pesti keresk. bank	602	604	Pesti hazai első	692.5	7000
M. 1873. kel. ár. v. ez. (els.) adóment. 5%	128.50	129.50	Bécsi bizt. társulat	200	203	Egyesült Budapest fővárosi tkp.	450	455
M. 1876. kel. aranyban (els.) adóment. 5%	120	121	Bécsi élet- s jár. bizt. társ.	—	195	Magyar ált. takarékp. részvény	75	80
M. kir. nyereség-kölcsön 100 frt	121.25	121.75	Első magy. általános bizt. társ.	3020	3030	Alagut	141.50	142
50 frt drbja	120.75	121.25	Foncieri pesti bizt. társ.	66.50	67	Általános waggou köles. társaság	—	73.25
Tiszai és szegedi kölesön 4%	125	125.50	Magyar-francia bizt. társ.	190	195	„Franklin“ társulat	213	215
M. k. földtm. kötvények 5%	105.25	105.50	Pannonia vissz. társ.	800	810	Ganz és társa vasó. és gépgyár.	770	775
M. k. földtm. kötvények 1867. zárad. 5%	105.25	105.75	Concordia malom	500	505	Gschwindt-féle szeszgyár	360	365
M. k. földtm. kötvényekemei 5%	105.25	105.75	Első budapesti malom	1175	1190	Gyapjum. és biz. I. magyar	260	265
1867. zárad. 5%	105.25	105.75	Erzsébet malom	243	245	Keresked. épülete	650	—
M. k. földtm. kötvények horvátországi 5%	105.25	105.75	Hengermalom	610	615	Könyvnyomda „Atheneum“ Pesti	530	533
M. k. földtm. kötvények erdélyi 5%	105.25	105.75	Luiza malom	295	300	Közszéb. és tégla- (Drasche)	965	975
„ erdélyi jelz. urb. vk. (100 forint) 5%	93.75	99.75	Molnárk és sütők malma	390	395	Nemzetközi waggou-kölcsön-részvénnytársaság	246.50	247
Szoldézsma-alk. kötv. (100 frt) 5%	100	100.50	Pannonia malom	798	802	„Pesti építő-társaság“	—	—
Pest város kölcsona 1870. évből 6%	106	106.50	Viktoria malom	290	292	Rimamurány-salgótarj. vas. v. vts.	82.50	83
1871. évből 6%	109.75	110	„Adria“ m. tengeri hajóz. részv. t.	—	—	Salgótarjáni közszéb.	144	146
Budapesti f. v. 1880. kölcsona 6%	101.25	102	Alföld-fiumei vasut 5%	192	192.50	Schlick-féle vasó. és gépgyár	150	154
Budapesti bankegys. részvényt.	93.75	94.25	Bátaszék domb.-zakány vasut 5%	184	184.50	Schlick-féle vasó. és gépgyár II. kib.	150	154
Magy. ált. hitelbank	283.25	283.50	Déli vasut 5%	186	187	Serfőző első magyar	890	900
Magy. jelz. hitl. II. kib. in. elismv.	129.75	130	Északkeleti vasut 5%	176	177	Sertéshizláló	310	312
Magy. lez. és pénzváltó	93.75	94.25	Erdélyi vasut 5%	189.50	190	Sósuti kőbánya	—	—
			Győr-sopron-ebenfurti vasut 5%	—	—	Spódium- és csontlisztgyár	—	—
			Kassa-oderbergi vasut 4%	152.50	153	Szálloda-részvénnytársaság	108	110
			Magyar galicziai vasut 3%	179	179.50	Tégla- és mészégető ujlaki	172	173
			M. ny. v. (sz.-győr-gráci vasut 3%)	175.25	175.75	Török dohányrészvény	65	66
			Osztrák államvasut 3%	228	228.50	Gőztéglagyár kölbényi szel. uelk.	250	253
			Pécs-baresi vasut 3%	—	—	M. jelz.-bank ny. kölcsonk. 5%	102	—
			Tisza-vidéki vasut 3%	252.50	253.50			
			Osztr. dunagőzhajózási társ. 3%	—	—			

Pénz		Aru	Pénz		Aru
M. földhitelint. papírtérték 5 1/2%	100	101	Budapesti laúchid	50	—
„ „ „ 5%	101	102	Lloyd- és tőzde-épület	99.50	100
„ „ „ 4 1/2%	99.75	100.25	M. sz. k. orsz. vörös-kereszt sorsj.	9.70	10
„ arany v. ezüst 5%	128.50	129	Osztrák vörös kereszt-egylet	12.38	12.42
„ jelzálogbank 5 1/2%	102	—			
„ „ „ 5%	101	101.50			
„ „ „ 5 1/2%	101.25	101.75			
„ „ „ 4 1/2%	101.80	102.30			
„ „ „ 4%	99	99.25			
„ „ „ 6%	102.50	103			
„ „ „ 5 1/2%	101.50	102			
„ „ „ 5%	101.50	101			
„ „ „ 6%	100	101			

40 év óta kipróbált

Anatherin fog- s szájaviz.

Dr. Popp J. G. töl. cs. kir. udv. fogorvos, Bécs, I. Bognergasse 2.

Tekintetes ur!

Miután ön fogszerinek a „Neue Freie Presse“ néhány nappal ezelőtt hozott egyik hirdetésében megemlíti, miszerint azok sokszorosan lesznek hamisítva, annál fogva bátorodom egyenesen önhöz fordulni, hogy azokhoz valódi minőségben juthassak.

Betegeimnek már számtalanszor rendeltem azokat, most azonban sajnos, magamnak van rájuk szükségem, felkérem annak okáért: sziveskedjek nekem postafordultával az alábbi cikkeket megküldeni: 2 palack Anatherin szájavizet 1 frt 40 krajával, 2 üvegdoboz Anatherin-fogtapaszt 1 frt 22 krajával, 3 db. illatfoglapaszt 35 krajával, 1 doboz fog ölmot 1 frtiával.

Kérem mielőbbi teljesítésének reményében, maradtam mély tisztelettel

DR. PREI S. titkos tanácsos.
Karlsbad, 1884. nov. 20. 78-3.5

Kapható:

Aradon: Schaffer Adolf, Rozsnyay Mária, Ring Lajos, Kiss István és Földes Kelemen gyógyszerészek utáinkán, Tomes F. és társa, Elias Armin, Tomes F. és társa, Fényes Gyula, Marsch Gyula és Marx Adolf urak kereskedésében.

Uj-Arad: Ternágyó György. — Gyula: Öley István és Winkler György. — H.-M.-Vásárhely: Bernáthy C. György, Bereczki P. György, és Kiss Gyula György. — Mako: Horváth Gyula és Laurenszky S. György. — Siklós: Petráz S. és Dobó István György. — Hatföld: Crettier György. — Baja: Pollermann György, Geiger C. György, és Sárkány L. György. — Nagy-Rikinda: Neuhöld és Brenner E. György. — Pécska: Stiller Agoston György. — Nagylak: Lenhardt György. — Sándor: Csiky György. — Pankola: Tanfi György. — Orosháza: Molnár György. — Sarkad: Trajannóczy György. — Nagysz. Miklós: Nagy J. György. — Szeged: Kovács György. — Szentcs. Dusa B. és Váradi L. György. — Szabadka: Brenner F. György, Jók K. György, és Mikló György. — Fegyverhaza: Hoffer György. — Lippa: Árn József György. — H. Kiszorony: Lányi M. György. — Szendrő: Jankó J. és Bücska M. György. — Halas: Novák György. — Temesvár: Jaaner K. György. — Déva: Bonik és Gergely György. — Czigöld: Horváth C. György. — Debrecen: Braunmüller J. György és társai.

Figyelmeztetés.

Az 1876. évi XIII. t. cz. 84. és 85. §-a tekintettel figyelmeztetnek a munka-adók, hogy a mezei munkára csak szerződés mellett és csak is azon munkásokat fogadják fel — a menyében nem helybeliek — kik a járási hatóság vagy községi elöljárók által kiállított igazolvánnyal vannak ellátva, mert az ezen figyelmeztetést mellőző munka-adó nemcsak hogy a hivatkozott törvény 90. §-ban említett nettaláni kárt magának tulajdonítsa, hanem azon kívül a törvénybe nem tartása miatt bírsággal is sújtatni fog.

Urbányi főkapitány.

FUCHS G.

első magyar tizedes- és százados-hidmérleg-gyára Budapestben

ajánlja elismert jó gyártmányait mindenem mérlegekben, kitűnő minőségben olcsó árak mellett.

Gazdasági gépek nagy raktára.

Gyár: VIII. ker., Őriási-utca 41., Tömő-utca 10. Raktár: VII. ker., Károly-körút I. ke-repesi-ut sarkán.

Képes árjegyzékek ingyen és bérmentve. 424-2.6

Haszonbéri árverési hirdetmény.

Az aradi m. kir. államjóságigazgatóság részéről ezennel közhírré tétetik, miszerint a lippai kincstári uradalomhoz tartozó alliosi 647 cat. hold majorsági földeknek 1886. november 1-től 1892. október hó végéig terjedő 6 évi bértartamra közép bérleti rendszer alapján leendő bérbeadása iránt Aradon a kir. jóságigazgatóság hivatalos helyiségében (Deák Ferencz-utca 33-34. szám a.)

1886. évi augusztus hó 3-án,

dél-élti 10 órakor, felsőbb jóváhagyás fenntartása mellett, írásbeli zárt ajánlatok tárgyalásával egybekötött nyilvános árverés fog tartatni.

Kikiáltási ár év- és cat. holdankénti 10 frt o. é.

Haszonbérelni kívánók ezen árveréshez 10 százalék bánatpénzzel ellátva meghivatnak.

Utőajánlatok nem fogadotnak el még az esetben sem, ha azok egy újabb árverés esetére kötelezőleg fenntartotnak is.

A részletes feltételek alulírt kir. jóságigazgatóságnál megtekinthetők. Aradon, 1886. július hó 3-án.

M. kir. államjóságigazgatóság.

Hegyközségi közgyűlés

fog folyó évi július 11-én, d. e. 8 órakor Ménesen a község-háza tanács-térben tartatni, melyre a t. cz. szőlőbirtokos urak tisztelettel meghivatnak.

A közgyűlés tárgyai.

1. A ménesi m. kir. vinczellérképezde három növénytelek részére tett és lejárt alapítványának meg vagy meg nem újításának elhatározása.
2. A szőlőcsészök löfegyver viselhetőségének korlátozása tárgyában kelt meghatalósági szabályrendeletnek felolvasása s ill. tőleg az az elleni netalan beadandó felfolyamodás elhatározása.

Ménesen, 1886. évi júliushó 3-án.

440-3.3 A hegykapitányság.

Arlejtési hirdetmény.

A főutnak a Széchenyi-utczától a Karolina-utczáig terjedő részében, továbbá a Rakóczy-utczában eszközendő átkövezési és esatornázási munkák elvállalása iránt f. é. július 13-án, d. e. 10 órakor árlejtést fog a gazd. szék a városi közszéb. 4064 frt 44 kr. a főúti esatornázásra 2319 frt 80 kr. a Rakóczy-utczai átkövezésre és esatornázásra 2135 frt 48 kr. a vásártéri-út átkövezésre 5050 frt. Bánompénzzel leendő a kikiáltási árak 10 százaléka pénzben, vagy elfogadható értékpapirokban. Árlejtési lehet szóval vagy írásbeli zárt ajánlatokkal, mely utóbbiakhoz a bánompénz melléklendő, s melyekben kifejezve kell lenni, hogy a vállalkozni kívánó a feltételeket ismeri és elfogadja. A zárt ajánlatok borítékban megjelendő, hogy azok az összes, vagy csak egyes munkákra vonatkoznak-e. A feltételek és költségtételek előzőleg is Párecz István tanácsnok úrnál a gazdasági szék elnökénél megtekinthetők.

Arad, sz. kir. város gazdasági székének 1886. július 6-án tartott üléséből.

Varjassy Lajos, aljegyző.

Arlejtési hirdetmény.

A város részére a következő tételekre szükséges kocsiát köveztésre alkalmas minőségű 5200 drb 18 ctm. méretű kő és 800 drb 1 1/2 ctm. méretű u. n. kötéző szállítása iránt f. é. július 13-án, d. e. 10 órakor a gazdasági szék a városi közszéb. földszinti kistermben árlejtést fog tartani. Kikiáltási ár 1000 drb-onként 265 frt. Megjegyzetvéen, hogy a kötézőkötők kettő háromnak számítatik ánonpénzzel leendő 160 frt, pénzben, vagy elfogadható értékpapirokban. Árlejtési lehet szóval, vagy írásbeli zárt ajánlatokkal, mely utóbbiakhoz a bánompénz melléklendő, s melyekben kifejezve kell lenni, hogy a vállalkozni kívánó a feltételeket ismeri és elfogadja. A feltételek és költségtételek előzőleg is a gazdasági szék elnökénél, Párecz István tanácsnok úrnál megtekinthetők.

Arad szab. kir. város gazdasági székének 1886. évi június hó 30-án tartott üléséből.

Varjassy Lajos, aljegyző.

Arlejtési hirdetmény.

A város részére a következő tételekre szükséges 600 köbmt. eser- és 600 köbmt. tölgyfa szállításának elvállalása iránt f. é. július 13-án, d. e. 10 órakor árverést fog a gazdasági szék tartani. Kikiáltási ár egy köbméter eserfára 2 forint 75 krajczár, egy köbméter tölgyfára 2 forint 50 krajczár. Bánompénzzel leendő 325 forint pénzben vagy elfogadható értékpapirokban. Árlejtési lehet szóval vagy írásbeli zárt ajánlatokkal, mely utóbbiakhoz a bánompénz melléklendő, s melyekben kifejezve kell lenni, hogy vállalkozó a feltételeket ismeri és azokot elfogadja. A feltételek előzőleg is a gazdasági-szék elnökénél, Párecz István tanácsnok úrnál megtekinthetők.

Arad sz. kir. város gazdasági székének 1886. július 6-án tartott üléséből.

Varjassy Lajos, aljegyző.

Spitzer Jakab és Fia

posztó-, gyapjuszövet-, vászon- és szőnyeg-kereskedése Aradon, ajánlja a tavaszi évadra

ujjonnan és dusan felszerelt raktárát, legjobb minőségű és legdivatosabb

brünni, angol és francia férfi-ruha szövetek,

gráci Cheviot és Stajer 190-24.*

nyári lodennokban,

továbbá mindennemű peruvienne, dosking, posztó és tüffelekben, a legolcsóbb árak számítása mellett.

Ötönök elkészítése, kívánatra a legjobb munkások által és minden ár mellett elvállaltatnak.

Nagy raktár futó- és egyéb szőnyegekben.